



NORGES HØYESTERETT

Den 21. desember 2017 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Tønder, Matheson og Noer i

HR-2017-2425-U, (sak nr. 2017/1989), sivil sak, anke over beslutning:

Fana Bilforretning AS (advokat Thor-Eirik Lodtz)

mot

Frank Ove Nilsen (advokat Per A. Sætersdal)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder spørsmål om ankegjensstandens verdi, jf. tvisteloven § 29-13 første ledd.
- (2) Bergen tingrett avsa 22. mai 2017 dom i sak mellom Frank Ove Nilsen og Fana Bilforretning AS om hevingskrav i forbindelse med et bruktbilkjøp. Dommen hadde slik slutning:
 - "1. Fana Bilforretning AS v/styrets formann betaler til Frank Ove Nilsen 146 860 – etthundredeogførtisekstusenåttehundredeogseksti – kroner mot tilbakelevering av bil BMW 118 D M-tech, registreringsnummer ZZ 15573.
 2. Fana Bilforretning AS v/styrets formann betaler forsinkelsesrente av 246 860 kroner fra 4. juni 2013 til betaling skjer.
 3. Fana Bilforretning AS betaler Frank Ove Nilsen sakens kostnader med 79 063 – syttinitusenogsekstitre – kroner."
- (3) Fana Bilforretning AS anket tingrettens dom til Gulating lagmannsrett. Etter at anken ble inngitt, solgte Frank Ove Nilsen, i samråd med Fana Bilforretning AS, den bilen som tvisten gjaldt. I anketilsvaret ble det anført at ankegjensstandens verdi, etter salget av bilen, var mindre enn 125 000 kroner, og at samtykke til å fremme anken etter tvisteloven § 29-13 første ledd ikke burde gis. Lagmannsretten skrev til partene og ba om nærmere opplysninger om ankegjensstandens verdi, og begge parter innga prosesskriv om dette.
- (4) Lagmannsretten traff deretter 3. oktober 2017 beslutning med slik slutning:

- "1. Det gis ikke samtykke til å fremme anken til ankeforhandling.
2. Fana Bilforretning AS betaler kroner 5 000 – femtusen – til Frank Ove Nilsen innen 2 – to – uker fra forkynnelse av beslutningen."

(5) Lagmannsretten fant at ankegjensstandens verdi var under 125 000 kroner, og at samtykke til å fremme anken ikke burde gis, jf. tvisteloven § 29-13 første ledd. Avgjørelsen ble truffet under dissens, i det en av dommerne mente at saken kunne ha prinsipiell betydning, og derfor ville gi samtykke til ankebehandling.

(6) *Fana Bilforretning AS* har i rett tid anket lagmannsrettens beslutning til Høyesterett. Det er i hovedsak gjort gjeldende:

(7) Lagmannsretten har tatt feil når den har kommet til at ankegjensstandens verdi er under 125 000 kroner. Beregningen av kravet inneholder feil, er vanskelig å følge, og det er tatt feil utgangspunkt ved beregningen. Verdien skulle vært satt til forskjellen mellom resultatet i underinstansen og ankende parts krav når anken erklæres, jf. tvisteloven § 17-2. Ved et hevingsoppgjør må ankegjensstandens verdi for den ankende part ses i sammenheng med at avtalen blir kansellert. Ankegjensstandens bruttov verdi er her på 246 800 kroner, som var avtalesummen ved det opprinnelige salget av bilen til Nilsen. Det er bruttov verdien av ankegjensstanden som skal legges til grunn. Det er derfor uriktig når lagmannsretten har gjort fradrag for vederlaget som ble oppnådd ved salget av bilen.

(8) Det er nedlagt slik påstand:

"Prinsipalt

1. **Gulating lagmannsretts beslutning av 3. oktober 2017 i sak nr. 17-137566ASD-GULA/AVD1 oppheves.**
2. **Fana Bilforretning AS tilkjennes saksomkostninger for Høyesterett, med tillegg av rettens gebyr.**

Subsidiært

1. **Anke over Bergen tingretts beslutning [feilskrift for dom] av 22. mai 2017 i sak nr. 16-143296TVI-BERG/3 tillates fremmet for Gulating lagmannsrett.**
2. **Fana Bilforretning AS tilkjennes saksomkostninger for Høyesterett, med tillegg av rettens gebyr."**

(9) *Frank Ove Nilsen* har inngitt tilsvaer, og i det vesentlige gjort gjeldende:

(10) Det er riktig, slik lagmannsretten har lagt til grunn, at det skal gjøres fradrag for det beløp som ble oppnådd ved salget av bilen, ved fastsettelsen av ankegjensstandens verdi. Lagmannsrettens beskrivelse av tallene nederst på side 2 er noe misvisende, men det er ikke åpenbart uriktig, jf. tvisteloven § 17-5, når lagmannsretten, etter fradrag for summen som ble oppnådd ved salget av bilen, har kommet til at tvistegjensstandens reelle verdi er 98 993 kroner.

(11) Det er nedlagt slik påstand:

- "1. **Lagmannsrettens beslutning i sak 17-137566ASD-GULA/AVD1 fastholdes.**

2. **Fana Bilforretning AS v/styrets formann betaler Frank Ove Nilsens omkostninger for Høyesterett."**

- (12) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker:
- (13) Ankeutvalgets kompetanse er etter tvisteloven § 29-13 femte ledd begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling. Lagmannsrettens verdifastsettelse kan dessuten prøves innenfor rammen av tvisteloven § 17-5 første ledd, jf. blant annet Rt-2010-915, avsnitt 18. Det innebærer at verddivurderingen kan settes til side dersom den er i strid med reglene i kapittel 17.
- (14) Etter tvisteloven § 29-13 første ledd kan anke over dom i en sak om formuesverdier ikke fremmes uten lagmannsrettens samtykke hvis ankegjensstandens verdi er mindre enn 125 000 kroner. I tvisteloven § 17-2 første ledd første punktum er det fastsatt at verdien skal settes til "den verdi kravet har for saksøkeren på det tidspunkt kravet bringes inn". Ved anke følger det av tredje punktum i samme bestemmelse at verdien skal settes til "forskjellen mellom resultatet i underinstansen og den ankende parts krav når anken erklæres".
- (15) På side 2 i lagmannsrettens beslutning er ankegjensstandens verdi beregnet slik:
- "Ankegjensstandens verdi må da settes til differansen mellom bilens verdi da den ble kjøpt, nemlig kroner 246 800 og det beløp ankemotparten har fått etter salg av bilen, dvs. kroner 90 527 med tillegg av rente, til sammen kroner 98 993, slik ankemotparten har anført."**
- (16) Dette regnestykket inneholder feil og uklarheter som gjør det vanskelig å se hvilket grunnlag lagmannsretten har bygd på ved verdifastsettelsen. Sett i sammenheng med ankemotpartens anførsler for lagmannsretten, fremgår det imidlertid at det lagmannsretten må ha gjort, er å ta utgangspunkt i beløpet som Nilsen ble tilkjent ved tingrettens dom, og trekke fra summen som Nilsen oppnådde for bilen etter at anken var inngitt. Deretter synes det som lagmannsretten har lagt til forsinkelsesrentene som ble idømt ved tingrettens dom, beregnet fram til datoen for anken.
- (17) Lagmannsretten har dermed ikke tatt utgangspunkt i forskjellen mellom resultatet i underinstansen og den ankende parts krav når anken erklæres, jf. tvisteloven § 17-2, men derimot i ankemotpartens nettokrav etter at bilen ble solgt. Det er den ankende parts krav, ikke ankemotpartens, som skal danne utgangspunktet for verdifastsettelsen.
- (18) Bilen ble solgt etter at anken ble inngitt. Salget av bilen er imidlertid i det hele tatt uvedkommende for beregningen av den ankende parts krav, som etter rettspraksis og teori er et bruttokrav, jf. blant annet Rt-2006-667, Rt-2012-1852 og Rt-2013-901. I Skoghøy, Tvisteløsning, 3. utgave, heter det på side 347, med videre henvisninger til rettspraksis:
- "Når søksmålet gjelder rett til et formuesgode, er det bruttoverdien av formuesgodet som danner tvistegjensstandens verdi. På tilsvarende måte skal det ved tvist om hva selgeren skal betale ved et hevingsoppgjør, ikke gjøres fradrag for verdien av den gjenstand som skal leveres tilbake."**
- (19) Når det ikke skal gjøres fradrag for verdien av gjenstanden som skal leveres tilbake – bilen – er det heller ikke riktig å gjøre fradrag for den pris som ble oppnådd for denne gjenstanden. Ankegjensstandens verdi, når den beregnes i henhold til reglene i tvisteloven § 17-2 første ledd tredje punktum, overstiger da 125 000 kroner. Det var derfor ikke grunnlag for å treffe beslutning om ikke å tillate anken fremmet etter tvisteloven § 29-13 første ledd.

- (20) Lagmannsrettens beslutning må etter dette oppheves.
- (21) Anken har ført fram, og den ankende part har krevd sakskostnader med kroner 17 000, som tilkjennes, jf. tvisteloven § 20-2 første ledd. I tillegg kommer rettsgebyr med kroner 6 294.
- (22) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G :

Lagmannsrettens beslutning oppheves.

I sakskostnader for Høyesterett betaler Frank Ove Nilsen 23 294
– tjuetretusentohundreogtjuefire – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne
kjennelsen.

Wilhelm Matheson
(sign.)

Bård Tønder
(sign.)

Ragnhild Noer
(sign.)

Riktig utskrift: